

Obchodní právo III
Seminář č. 2_Lhůty, promlčení
JUDr. Dana Ondřejová, Ph.D.

1) Prodejce elektroniky zaslal naší obchodní společnosti dne 31. ledna 2007 velmi výhodnou nabídku kupní smlouvy. Dopis nám byl doručen 2. února 2007. V nabídce bylo uvedeno, že „platí do 1. 3. 2007“. Protože se jednalo o výhodnou příležitost, nabídku naše společnost využila a dne 15. 2. 2007 řádně standardním doporučeným dopisem odeslala přijetí. Prodejce nám však dopisem doručeným 5. 3. 2007 oznámil, že akce již skončila, že smlouva uzavřena nebyla, neboť přijetí bylo doručeno až 3. 3. 2007. Naše společnost nesouhlasí a brání se a argumentuje podacím lístkem ze dne 15. 2. 2007.

- a) Byla smlouva uzavřena?
- b) O jaký druh lhůty se v tomto případě jedná?
- c) Jaké druhy lhůt rozeznáváme?

2) Na setkání podnikatelů ve Vašem oboru Vám byl ústně prezentován návrh kupní smlouvy za výhodných podmínek. Na nabídku jste ale přijetím nereagovali. Druhý den jste si vše rozmysleli a telefonicky se dožadovali uzavření smlouvy. Váš obchodní partner už ovšem zájem neměl a necítil se nabídkou již vázán.

- a) Byla v tu dobu ještě nabídka závazná?
- b) Kdy přesně dochází k uzavření smlouvy?
- c) Mohl v ústním návrhu prodávající platně stanovit, že „jeho nabídka platí do konce týdne“?

3) Zboží bylo včas dodáno 10. března 2007. Dle uzavřené smlouvy měla být kupní cena zaplacená v hotovosti dne 31. března 2007. 11. března 2007 byla doručena faktura, na které byla uvedena splatnost „10 dnů“.

- a) Kdy nastává splatnost?
- b) Jaká je povaha faktury?
- c) Ve který okamžik se bude cena považovat za zaplacenou?
- d) Pokud splatnost smluvní ceny není ve smlouvě určena, kdy obecně nastává?
- e) Může kupující cenu uhradit bankovním převodem?

4) Splátost kupní ceny ve výši 100 000 Kč byla písemnou obchodněprávní smlouvou stanovena na 20. ledna 2003. K její úhradě však doposud nedošlo. Kupující (obchodní společnost) má nyní nového majoritního společníka, který má snahu dát veškeré staré závazky do pořádku. Dne 15. ledna 2007 se tedy kupující telefonicky prodávajícímu ozval s tím, že žádá o „posečkání s platbou 100 000 Kč ještě o měsíc a pak se vše konečně urovná“. Prodávající ale trval na tom, aby dlužník zaplatil hned.

- a) Mohlo telefonicky dojít ke změně data splatnosti?
- b) Měl prodávající možnost v únoru 2007 zaplacení kupní ceny soudně vymáhat?
- c) Jak by se situace změnila, kdyby místo telefonátu došlo ze strany kupujícího k písemné korespondenci se shodným obsahem, přičemž doručeno kupujícímu by bylo 21. ledna 2007?

5) V rámci intenzivního obchodního partnerství ohledně určité konkrétní věci zaštitěného rámcovou smlouvou došlo v období 10. 1. 2003 - 20. 3. 2004 k uzavření několika smluv. Na základě nich si dvě obchodní společnosti nyní dluží nemalé částky jako úhrady za vzájemně poskytované služby. Společnost A nyní (1. březen 2007) uplatnila proti spol. B u soudu pohledávku ve výši 650 000 Kč, která byla splatná dne 30. 6. 2004. Společnost B je však připravena zaplatit pouze 150 000 Kč, neboť jednostranně započítala svoji pohledávku vůči spol. A ve výši 500 000 Kč, která byla splatná 20. ledna 2003. Společnost A nesouhlasí s tímto započtením, brání se námitkou promlčení.

Je započtení možné? Odůvodněte a vysvětlete

6) Peněžitá pohledávka je již několik měsíců promlčena. Byla však nyní věřitelem uplatněna u soudu.

- a) Co musí dlužník udělat, aby se vyhnul zaplacení? Přihlíží soud k promlčení z úřední povinnosti?
- b) Co když dlužník na promlčení zapomene? Může být námitka promlčení vznesena až v rámci odvolacího řízení? Není již pozdě?
- c) Co když promlčený dluh dlužník z nepozornosti zaplatil, aniž si promlčení uvědomil a nyní promlčení namítne. Může se domáhat vrácení zaplacení sumy?
- d) Jaká je povaha promlčecí lhůty?

7) V roce 1995 byla porušena povinnost ze závazku ze smlouvy mezi dvěma podnikateli. Dlužník nakonec závazek splnil, ovšem s několikaměsíčním zpožděním. Vzniklou škodu však nikdy neuhradil. V roce 2000 písemně uznal, že je k náhradě této škody povinen. V roce 2004, kdy neustále nebyl schopen náhradu škody finančně zaplatit, ho alespoň věřitel přiměl písemně prodloužit promlčecí dobu o pět let. Nyní, v roce 2006, kdy se dlužník konečně dostal z finančních obtíží a byl by schopen náhradu škody zaplatit, obrátil se na něj věřitel. Dlužník ovšem namítá, že vše je již promlčeno.

- a) Je dlužník povinen zaplatit škodu?
- b) Lze nárok vymáhat u soudu?
- c) Lze písemně prodlužovat promlčecí dobu?

8) Mezi dvěma podnikateli byla dne 10. 9. 2006 písemně uzavřena kupní smlouva. Dle této smlouvy má kupující (společnost Alfa) povinnost uhradit kupní cenu 100 000 Kč dne 20. 10. 2006. Dne 18. 10. 2006 prodávající (společnost Beta) po telefonu souhlasil s žádostí kupujícího, že odloží dobu splatnosti až do 30. 7. 2007.

19. 10. 2006 uzavřeli tito dva podnikatelé jinou smlouvu, podle té měla naopak společnost Beta zaplatit 150 000 Kč společnosti Alfa. Splatnost byla stanovena na 25. 10. 2006. Dne 25. 10. 2006 zaplatila společnost Beta společnosti Alfa pouze 50 000 Kč. Zbývající část dluhu prý zanikla započtením. Společnost Alfa nesouhlasí, trvá na zaplacení celých 150 000 Kč. Dle jejího názoru nejsou obě pohledávky způsobilé k započtení, neboť ještě nejsou obě splatné.

- a) Jaká je výše obou pohledávek a jaká je jejich splatnost?
- b) Bylo započtení provedené společností Beta oprávněné?

9) Dva podnikatelé uzavřeli kupní smlouvu. Jejich vztah dle ust. § 261 odst. 1 ObchZ spadá pod režim obchodního zákoníku. Dohodli se na všech podstatných náležitostech smlouvy, nestanovili si však dobu, ve které má být zaplacená kupní cena.

- a) Která ustanovení jsou relevantní? Kdy vzniká povinnost zaplatit cenu?
- b) Jak by se situace změnila, kdyby byla předmětem koupi nemovitost?
- c) Jak by se situace změnila, kdyby byla na jedné straně původní kupní smlouvy namísto podnikatele obec nakupující technické vybavení do obecního sběrného centra pro ekologické zacházení s odpadem?
- d) Jak by se situace změnila, kdyby byla na jedné straně kupní smlouvy namísto podnikatele obec nakupuje solárium pro členy obecní rady?
- e) Jak by se situace změnila, šlo-li by v původním případě namísto koupě o darování?
- f) Jak by se situace změnila, šlo-li by o kupní smlouvu mezi dvěma nepodnikateli, kteří podřídili svůj závazkový vztah režimu obch. zákoníku podle ust. § 262 ObchZ?

10) Z podnikatelské kupní smlouvy vyplývala pro kupujícího povinnost zaplatit do 7 dnů od převzetí zboží kupní cenu ve výši 250 000 Kč. Jelikož kupující neměl hotovost, vystavil sedmý den po převzetí zboží směnku na jméno prodávajícího. Směnka byla téhož dne směnečníkem akceptována. Proávající však nepovažuje toto vystavení směnky za splnění závazku a trvá na zaplacení kupní ceny buď hotově nebo bezhotovostním převodem na svůj bankovní účet.

11) Najděte alespoň tři příklady prekluze v třetí části obchodního zákoníku.